

Návrh tém záverečných prác pre študijný odbor č. 38 Učiteľstvo a pedagogické vedy na akademický rok 2024/25

PRE MAGISTERSKÝ PROGRAM PEDAGOGIKA

prof. PhDr. Peter Gavora, CSc.

1. Štýly učenia sa z textu vysokoškolskými študentmi

Štýl učenia sa predstavuje spôsob, akým sa učiaci prevažne učí. Táto vlastnosť je relatívne stabilná a málo sa mení v čase. Diplomová práca bude mať výskumný charakter, pričom cieľom bude porovnať študentov dvoch diametrálne odlišných fakúlt. Zistené štýly učenia sa z textu sa dajú do vzťahu so študijnými a demografickými charakteristikami študentov.

prof. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD.

2. Rozhodnutie stať sa študentom učiteľstva na univerzite

Rozhodovanie je jednou zo zásadných kategórií, ktoré sa sledujú pri profesijnom štarte každého človeka. V práci bude pozornosť venovaná analýze tohto konceptu vo vzťahu k profesionalizácii budúcich učiteľov – študentov(študentiek) učiteľstva. Návrh na metodologický postup – zmiešaný design výskumu.

3. Profesia – rodič (profesionálny rodičia na Slovensku)

Diplomová práca bude zameraná na popis prípadových štúdií v konkrétnych rodinách, v ktorých sa rozhodli dospelí jednotlivci stať sa profesionálnymi rodičmi. Odporúčaný je kvalitatívny design výskumu.

4. Pohľad na učiteľské zbory v materských školách

Učiteľské zbory, sledovanie ich dynamiky a vplyv na celkový chod a úspech inštitúcie je predmetom diplomovej práce. Navrhovaný je kvalitatívny design výskumu, zameraný na rozhovory s členmi učiteľských zborov vybraných materských škôl.

doc. PhDr. Ľuboslava Sejčová, CSc.

5. Prejavy a následky internetovej závislosti žiakov základných škôl

Diplomová práca rozpracuje problematiku internetovej závislosti žiakov základných škôl. Bude skúmať dotazníkovou metódou rizikové správanie žiakov, ktoré poukazuje na patologické pripútanie žiakov k internetu a k počítačovým hrám. Cieľom výskumu bude poukázať na rozdielne formy rizikového správania k technológiám u dievčat a chlapcov a u žiakov rozdielneho veku. V diplomovej práci budú formulované odporúčania zamerané na prevenciu vzniku závislosti od internetu u žiakov školského veku.

Mgr. Monika Mikulcová, PhD.

6. Analýza práce školského podporného tímu na strednej škole

Cieľom práce bude analyzovať prácu konkrétneho školského podporného tímu na strednej škole. Odporúčam spracovať kazuistiku konkrétneho problému a systematizácie práce daného školského podporného tímu.

Mgr. Gabriela Pleschová, PhD.

7. Internacionalizácia vo vzdelávaní na vysokých školách

Práca definuje internacionalizáciu vo vzdelávaní na VŠ na základe odbornej literatúry a charakterizuje, ako možno internacionalizáciu merať/hodnotiť. Na príklade vybranej vysokej školy popíše a zhodnotí najmenej tri parametre, ktoré určujú mieru internacionalizácie danej inštitúcie. Súčasťou práce môže byť porovnanie s inou, podobnou inštitúciou, alebo porovnanie dvoch časových období.

8. Využitie umelej inteligencie vo vzdelávaní

Práca vymedzí, čo je umelá inteligencia vo vzťahu k jej využitiu vo vzdelávaní na strednej alebo vysokej škole. Uvedie príklady umelej inteligencie a vyberie si jeden konkrétny nástroj, ktorý otestuje v najmenej troch rozličných prípadoch využitia vo vzdelávaní. Zhodnotí výsledky, ako aj etický rozmer a na základe tohto zhodnotenia odporučí, ako optimálne využívať umelú inteligencia vo vzdelávaní.

doc. PhDr. Július Matulčík, CSc.

9. Komparácia systémov uznávania kvalifikácií vo vybraných krajinách Európskej únie.

Práca bude zameraná na uznávanie kompetencií získaných v neformálnom vzdelávaní a informálnom učení sa v krajinách Európskej únie podľa vlastného výberu. Jej cieľom bude porovnať a zhodnotiť systémy uznávania kvalifikácií z aspektu možnosti ich aplikácie v podmienkach SR.

Mgr. Janka Medveďová, PhD.

10. Hodnotenie vývoja odborného vzdelávania na Slovensku cez prizmu súčasnej reformy školstva

Záverečná práca analyzuje vývoj odborného vzdelávania na území dnešného Slovenska od vzniku cechových škôl až po súčasnú podobu duálneho vzdelávania. Práca má za cieľ poukázať na významné spoločensko - politické podmienky vývoja odborného vzdelávania v dostupných legislatívnych dokumentoch a význam odborných škôl pre spoločnosť v jednotlivých obdobiach.

11. Školský inšpektor - počiatky štátneho dohľadu nad školami

Záverečná práca má za cieľ spracovať históriu funkcie školského dozoru, význam, funkciu a úlohy školských inšpektorov v minulosti a dnes. Ako organizácia a štruktúra školskej inšpekcie pomáha ovplyvňovať proces vzdelávania. Práca bude v prvej časti zameraná na vývoj profesie školského inšpektora, v druhej časti sa bude venovať kompetenciách školských inšpektorov v súčasnosti.

Mgr. Silvia Ťupeková Dončevová, PhD.

12. Vplyv rodových rol na spôsob riadenia školy

Cieľom teoretickej časti diplomovej práce je definovať vzťah pojmov rodová rola a riadenie školy, a identifikovať špecifiká a konzekvencie rodových rol v oblasti organizácie školy z pohľadu aktuálnych domácich aj zahraničných teórií a výskumných zistení. Cieľom empirickej časti je prostredníctvom kvalitatívnej výskumnej metódy (pološtruktúrované interview) identifikovať určujúce faktory vplyvu rodovej role riaditeľa/riaditeľky na osobné preferencie systému organizovania školy. Výstupom práce bude návrh konkrétnych krokov posilňovania distribúcie moci a zdieľania zodpovednosti v organizačných a rozhodovacích procesoch školy s cieľom zvyšovania participácie pracovného kolektívu na dianí v škole.

PRE ŠTUDENTOV MAGISTERSKÝCH UČITEĽSKÝCH PROGRAMOV (UČITEĽSTVO PEDAGOGIKY)

PaedDr. Darina Dvorská, PhD.

1. Názory vysokoškolských učiteľov UK na využívanie umelej inteligencie pri pregraduálnej príprave budúcich učiteľov

Práca bude zameraná na opis príležitostí, ktoré umelá inteligencia v oblasti vzdelávania ponúka, ako aj jej dôsledkov pre základné kompetencie, ktoré si éra umelej inteligencie v akademickom prostredí vyžaduje. Študent/ka prostredníctvom série hĺbkových pološtrukturovaných rozhovorov bude zisťovať názory vybraných vysokoškolských učiteľov UK na možnosti využívania AI v rámci pregraduálnej prípravy budúcich učiteľov.

2. Obraz učiteľa v televíznych seriáloch po roku 2020

Práca bude zameraná na sekundárnu analýzu slovenskej adaptácie nemeckého televízneho seriálu Der Lehrer / Pán profesor (2020 – 2023). Z doposiaľ odvysielaných 5 sérií (61 častí) budú vybrané a kvalitatívnej analýze podrobené pasáže, ktoré zachytávajú a vykresľujú rolu vybraných učiteľov, či učiteľiek. Analytickými postupmi bude v práci vykreslený typizovaný obraz, ktorý je o učiteľoch slovenským divákom týmto seriálom ponúkaný.

3. Otázky učiteľa vo vyučovaní predmetu pedagogika na SOŠPg

Práca bude zameraná na analýzu otázok, ktoré spolupracujúce učiteľky a učitelia zo Strednej odbornej školy Pedagogickej (SOŠPg) žiakom počas vyučovacích hodín predmetu Pedagogika dávajú. Analyzované dáta budú zaznamenávané do pozorovacieho hárka a následne budú porovnávané a dopĺňané z transkriptov audionahrávok vybraných vyučovacích hodín. Zámerom študentky bude zistiť počet a proporciu jednotlivých typov otázok a ich viazanosť na obsahový a výkonový štandard, ktorý si spolupracujúci učiteľ/ka pedagogiky na danú vyučovaciu hodinu stanovil/a.

Mgr. Gabriela Pleschová, PhD.

4. Rovesnícke vzdelávanie (peer learning) v podmienkach slovenských stredných škôl

Práca charakterizuje rovesnícke vzdelávanie na základe odbornej literatúry, a to vrátane silných a slabých stránok a nárokov na vyučujúcich/vyučujúce a študentstvo. Zozbiera a analyzuje dáta, ktoré hodnotia efektívnosť vybraných metód rovesníckeho vzdelávania, napríklad skupinovej práce na hodine, či skupinových projektov. Zameria sa tiež na spravodlivosť a účinnosť hodnotenia výsledkov rovesníckeho vzdelávania. Navrhne, ako možno zmeniť dizajn hodiny, aby rovesnícke vzdelávanie čo najlepšie pomáhalo študentom a študentkám dosiahnuť výstupy vzdelávania.

5. Vzdelávanie orientované na študenta v podmienkach slovenských stredných

Táto práca charakterizuje koncept vzdelávania orientovaného na študenta (student-centred learning, SCL) a to buď v prostredí vybranej strednej alebo vysokej školy alebo jej súčasťou na Slovensku. Zhodnotí, ktoré prístupy a nástroje podporujú SCL a ktoré sú v rozpore s týmto konceptom a aký majú vplyv na vzdelávanie/vyučovanie. Navrhne, ako možno podporiť vzdelávanie orientované na študenta v danej vzdelávacej inštitúcii.

Mgr. Monika Mikulcová, PhD.

6. Komparácia komunitnej a tradičnej školy na Slovensku

Cieľom práce bude na základe zvolených kritérií a kategórií porovnať komunitnú školu s tradičnou školou na Slovensku. Odporúčaná je kvalitatívny design výskumu.

7. Kurikulárna reforma v kontexte prírodovednej gramotnosti na slovenských základných školách

Cieľom práce bude analyzovať kurikulárne dokumenty základnej školy s dôrazom na prírodovednú gramotnosť. Navrhovaný je kvalitatívny design výskumu zameraný na obsahovú analýzu dokumentov.

Mgr. Janka Medved'ová, PhD.

8. Výchova a vzdelávanie ako integrálna súčasť politických programov (* vybrané obdobie)

Záverečná práca má za cieľ analýzu dobových dokumentov a dobovej tlače s dôrazom na to, ako jednotlivé politické strany vnímali dôležitosť výchovno-vzdelávacích otázok. Ktoré otázky týkajúce sa školy, školskej sústavy, výchovno-vzdelávacieho procesu boli pre jednotlivé politické strany kľúčové a prečo.

PhDr. Silvia Ťupeková Dončevová, PhD.

9. Možnosti posilňovania zdieľanej zodpovednosti v riadení základnej školy

Cieľom teoretickej časti diplomovej práce je definovať pojem zdieľanej zodpovednosti vo vzťahu k užívaniu moci v organizačnej štruktúre základnej školy na základe literárneho prehľadu domácich a zahraničných teórií, skúseností a výskumných zistení, a popísať konzekvencie takéhoto prístupu vo vzťahu ku klíme zborovne (mikrosystém pracovného kolektívu) a kultúre školy (žiaci, zamestnanectvo, rodičia, zriaďovateľ). Cieľom empirickej časti je prostredníctvom kvalitatívnej výskumnej metódy (pozorovanie diania na pracovných poradách, analýza vybraných textových dokumentov a iného dostupného materiálu) identifikovať spôsoby užívania moci a zdieľania zodpovednosti v pracovnom kolektíve troch vybraných základných škôl (s dôrazom na rozmanitosť regiónov). Výstupom práce bude návrh konkrétnych krokov posilňovania distribúcie moci a zdieľania zodpovednosti v organizačných a rozhodovacích procesoch školy s cieľom zvyšovania participácie pracovného kolektívu na diani v škole.

PRE BAKALÁRSKY PROGRAM PEDAGOGIKA

Mgr. Monika Mikulcová, PhD.

1. Využitie edukačného portfólia pri domácom vzdelávaní žiakov základných škôl

Práca bude mať aplikačný charakter. Cieľom je vytvoriť súbor edukačných aktivít ako portfólio slúžiace pre domškolákov základnej školy a ich overenie v praxi.

doc. PhDr. Július Matulčík, CSc.

2. Uplatnenie heutagogiky v podmienkach firemného vzdelávania.

Práca bude zameraná na zdroje, teoretické východiská a princípy heutagogiky. Jej cieľom bude identifikovať možnosti uplatnenia heutagogického prístupu v súčasnom firemnom vzdelávaní v SR.

PhDr. Silvia Ťupeková Dončevová, PhD.

3. Podpora výchovných zručností otcov

Cieľom teoretickej časti záverečnej bakalárskej práce je popísať pozitíva aktívnej role otca v procese formovania osobnosti dieťaťa, identifikovať možnosti pre rozvoj výchovných zručností otcov a dostupnosť príležitostí pre tento rozvoj na Slovensku, a porovnať názory domácich a zahraničných odborníkov v tejto oblasti so skúsenosťami cieľovej skupiny (prehľad doterajších výskumných zistení). Cieľom aplikačnej časti je navrhnúť originálny program vzdelávania pre podporu aktívneho otcovstva, využiteľný v komerčnej aj nekomerčnej sfére (školské zariadenia, odborné a voľnočasové zariadenia, neziskové organizácie a pod.).

4. Rola muža v pracovnom kolektíve materskej školy (analýza prípadovej štúdie)

Cieľom teoretickej časti záverečnej bakalárskej práce je identifikovať špecifiká role muža v kolektíve zborovne a s nimi súvisiace stereotypy, a popísať pozitíva a negatíva súčasného stavu rodového rozloženia pracovných kolektívov slovenských škôl s dôrazom na špecifické potreby materskej školy a cieľovej skupiny tohto typu výchovno-vzdelávacej inštitúcie. Cieľom aplikačnej časti je analyzovať vybranú prípadovú štúdiu na základe samostatne zvolených kritérií, identifikovať a interpretovať charakter role muža v predprimárnom vzdelávaní vo vzťahu k jeho účastníkom prostredníctvom skutočného prípadu, a navrhnúť vlastné odporúčania pre podporu pozitívneho obrazu o participácii mužov v predprimárnej výchove s dlhodobou perspektívou zvyšovania záujmu mužov o prácu v materskej škole.

prof. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD.

5. Návrh koncepcie vzdelávania pre vybranú firmu(inštitúciu)

Práca bude mať aplikačný charakter. Jej cieľom je vypracovanie koncepcie vzdelávania pre konkrétnu firmu/inštitúciu a jej overenie v praxi.

6. Facilitácia práce inštruktora hlavným inštruktorom v systéme duálneho vzdelávania.

Facilitácia je jedným z dôležitých procesov práce hlavného inštruktora vo firme/inštitúcii. Hlavný inštruktor je zamestnancom firmy a zabezpečuje v nej praktické vyučovanie. Pozícia hlavného inštruktora vznikla v systéme duálneho vzdelávania. Cieľom práce je vypracovať systém facilitácie, využiteľný hlavnými inštruktormi vo firemnom prostredí. Práca bude mať aplikačný charakter, a preto jej súčasťou je praktické overenie systému.

PaedDr. Darina Dvorská, PhD.

7. Využívanie digitálnych technológií (nástrojov) vo firemnom vzdelávaní

Využívanie digitálnych technológií (nástrojov) vo firemnom vzdelávaní Práca bude zameraná na opis digitálnych technológií a nástrojov, ktoré sa využívajú vo vybraných firmách na podporu vzdelávania zamestnancov. V aplikačnej časti študent/ka navrhne súbor vhodných IKT nástrojov pre zefektívnenie vzdelávania v jednej zo spolupracujúcich inštitúcií.

8. Názory rodičov na program rodičovského vzdelávania: Efektívne rodičovstvo

Názory rodičov na program rodičovského vzdelávania: Efektívne rodičovstvo Práca bude zameraná na opis jedného z konkrétnych rodičovských programov: Efektívne rodičovstvo. V teoretickej časti študent/ka ponúkne opis a vysvetlenie obsahového zamerania konkrétnych kurzov, ktoré sú v rámci programu ponúkané. V empirickej časti bude v spolupráci s poskytovateľmi týchto kurzov vybranými metódami zisťovať názory rodičov na daný program s cieľom navrhnúť jeho možné inovácie.

PRE ŠTUDENTOV BAKALÁRSKÝCH UČITEĽSKÝCH PROGRAMOV (UČITEĽSTVO PEDAGOGIKY)

Mgr. Gabriela Pleschová, PhD.

1. Využitie online nástrojov v prezenčnom vzdelávaní

Táto práca predstaví vybrané 2-4 online nástroje (vzdelávacie aplikácie), ktoré je možné využiť aj v prezenčnom vzdelávaní, napríklad Microsoft Whiteboard, Kahoot, Nearpod, Slido, Mentimeter, Padlet, Flipity, Wooclap, a iné. Zozbiera a vyhodnotí dáta na príklade najmenej jednej skupiny/triedy/vyučovacej jednotky a zhodnotí dopady využitia týchto nástrojov napríklad na zapojenie žiactva/študentstva na hodine, dosiahnutie očakávaných výstupov a pod.

2. Dôvera ako fenomén vo vzťahu učiteľov/iek a žiakov /čiek na stredných školách

Práca vymedzí koncept dôvery na základe odbornej literatúry v pedagogike a iných spoločenskovedných disciplínach. Zozbiera dáta, ktoré vypovedajú o dôvere vo vzťahu medzi jednotlivcami (napríklad učiteľ/učiteľka – žiactvo/študentstvo, učiteľ/učiteľka – škola, žiactvo/študentstvo – škola) a preskúma, aký majú dopad na proces a/alebo výsledky vzdelávania.

Mgr. Janka Medveďová, PhD.

3. Pedagogická paradigma Komenského vo výchovno-vzdelávacej praxi súčasných škôl

Záverečná práca má za cieľ reflektovať najdôležitejšie pedagogické zásady, ktoré definoval už Komenský. Zameria sa na konkrétne pedagogické princípy a využitie ich novátorského potenciálu aj v podmienkach súčasných škôl. Aj v súčasnosti je množstvo spoločenskovedných vyučovacích predmetov vyučovaných len mechanickým osvojovaním si základných faktov bez schopnosti ich ďalej použiť/využiť. V práci bude použitá kvalitatívna metóda pozorovania vybraných vyučovacích jednotiek a porovnania, či sú prvky pedagogickej paradigmy Komenského využívané aj v podmienkach dnešných škôl.

4. Dievčenské školy – modernizačný projekt osvietenských školských reforiem

Emancipačné úsilie ženského vzdelávania v Anglicku, Francúzsku a Nemecku začalo oveľa skôr. V Uhorsku bola situácia diametrálne odlišná. Záverečná práca má za cieľ poukázať na pedagogickú snahu a formalizáciu vyučovania dievčat pred a po reforme Ratio educationis. Záverečná práca spracúva problematiku vzniku dievčenských škôl a vývoja dievčenského vzdelávania na území dnešného Slovenska

Mgr. Monika Mikulcová, PhD.

5. Kooperácia rodičov a triedneho učiteľa základnej školy

Práca bude zameraná na vytvorenie návrhu foriem na podporu kooperácie rodičov a triedneho učiteľa základnej školy.

6. Využitie autorských komiksov v oblasti diagnostikovania žiakov

Práca bude zameraná na spracovanie metodického návrhu súboru autorských komiksov pre učiteľa, členom ŠPT a žiaka základnej školy. Študent vytvorí súbor vlastných edukačných komiksov, ktoré metodicky spracuje a overí ich v praxi.